

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра соціальної психології



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Освітньо-професійні програми
«Психологія»,
«Організаційна психологія»,
«Клінічна та реабілітаційна психологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 053 Психологія

Факультет психології

Івано-Франківськ – 2020 рік

Робоча програма з дисципліни «Технології розвитку комунікативної компетентності» для студентів спеціальності 053 «Психологія».

22.09. 2020 р. – 18 с.

Розробник:

кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціальної психології
Вітюк Н.Р.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології

Протокол від 22.09. 2020 р. № 2

Завідувач кафедри соціальної психології

_____ (Чуйко О.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ ___ ” _____ 20__ р.

Схвалено науково-методичною радою факультету психології

Протокол від “ ___ ” _____ 20__ р. № ___

“ ___ ” _____ 20__ р.

Голова _____ (Л.С.Пілецька)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Вибіркова	
	Спеціальність 053 «Психологія»		
Модулів – 1	Спеціалізація: Психологія, Організаційна психологія Клінічна та реабілітаційна психологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній рівень: магістр	Лекції	
		12 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	6 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
60 год.	80 год.		
Індивідуальні завдання:			
__ год.			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33,3 % : 66,7 %
для заочної форми навчання – 11,1 % : 88,9 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Технології розвитку комунікативної компетентності» - оволодіння студентів сучасними технологіями розвитку комунікативного потенціалу особистості та групи.

Основні завдання вивчення дисципліни: формування у студентів розуміння специфіки професійної комунікації психолога, особливостей міжособистісного сприймання і розуміння людьми один одного, оволодіння студентів технологіями організації ефективної комунікації, розвитку комунікативного потенціалу особистості та малої соціальної групи.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Фахові компетентності:

- СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.
- СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
- СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.
- СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

Програмні результати навчання:

- ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
- ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
- ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, консультування тощо) у сферах освіти, бізнесу, сім'ї, з питань особистісного та кар'єрного розвитку, гендерних аспектів у психології, провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
- ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми з психологічних та гендерних питань у різних сферах суспільного життя, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

Загальна кількість годин на вивчення дисципліни – 90; кредитів ECTS – 3.

3.Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Комунікація в діяльності психолога. Технології ефективної комунікації.

Тема 1. Комунікація і комунікативна компетентність в професійній діяльності психолога

Зміст. Комунікація в контексті основних видів професійної діяльності психолога. Поняття про комунікативну компетентність. Складові комунікативної компетентності психолога (за Є.Руденським, В.Москаленко). Основні критерії комунікативної компетентності та чинники її формування. Комунікативні властивості особистості: соціально-перцептивний, афективно-емпатійний, когнітивний, регулятивно-поведінковий блоки. Методи психологічної діагностики комунікативних характеристик особистості і групи (комунікативних здібностей особистості, комунікативно-характерологічних особливостей особистості, мотивації до спілкування, комунікативного контролю і комунікативної толерантності).

Тема 2. Засоби комунікації: класифікація, характеристика

Зміст. Характеристика спілкування як комунікативного процесу. Моделі комунікації в контексті лінійно-орієнтованого, сигніфікативного, культурного підходів. Аксиоми комунікації. Ситуативні та особистісні чинники спілкування. Засоби комунікації: характеристика, класифікація. Вербальні засоби комунікації. Основні характеристики і види мовлення. Характеристика невербальних засобів комунікації та їх інтерпретація.

Тема 3. Міжособистісне сприймання і декодування інформації в процесі комунікації

Зміст. Проблема міжособистісного сприймання та розуміння інформації. Причини вибіркового сприймання в процесі спілкування. Механізми та ефекти міжособистісного сприймання. Когнітивні викривлення в процесі сприймання повідомлення. Сприймання та інтерпретація тексту. Конотація та денотація. Роль навичок активного слухання в професійній діяльності психолога. Типові помилки слухання. Техніки активного слухання.

Тема 4. Технологія бесіди й дискусії

Зміст. Бесіда як форма професійного спілкування психолога. Функції професійної бесіди психолога. Види бесід в професійній комунікації психолога (за кількістю учасників, за метою і змістом). Етапи проведення бесіди. Види запитань. Техніки постановки запитань в процесі виконання психологом основних задач діяльності. Особливості проходження співбесіди під час працевлаштування. Дискусія як форма професійного спілкування: характеристика, види дискусій. Побудова аргументації. Тактики і стратегії взаємодії. Умови та чинники, що впливають на характер бесіди й дискусії.

Тема 5. Технологія публічної комунікації

Зміст. Публічний виступ як форма комунікації: характеристика, етапи, канали комунікації. Види публічних виступів. Структура публічного виступу.

Підготовка до виступу. Контакт із аудиторією, прийоми привернення і утримання уваги аудиторії. Стилi самопрезентації. Відповіді на запитання аудиторії. Сновні маркери ставлення аудиторії до комунікатора. Медіакомунікація в роботі психолога. Особливості опосередкованої комунікації. Специфіка діяльності психолога онлайн. Виступ у ЗМІ. Комунікація в соціальних мережах. Селфі.

Змістовий модуль 2. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості й групи

Тема 6. Особистість і група як суб'єкти комунікації.

Зміст. Комунікативні характеристики особистості. Комунікативні характеристики малої соціальної групи. Мотивація спілкування. Індивідуально-психологічні особливості партнерів по комунікації. Гендерні, вікові та соціокультурні особливості спілкування. Типові причини виникнення труднощів у спілкуванні. Комунікативні бар'єри, особливості їх виникнення і подолання. Почуття й емоції у спілкуванні, способи їх прояву та інтерпретації. Етичні принципи комунікативної діяльності психолога. Розробка програм розвитку комунікативних здібностей особистості.

Тема 7. Активні методи соціально-психологічного навчання

Зміст. Психологічний тренінг як метод розвитку комунікативного потенціалу особистості та групи. Принципи роботи групи під час тренінгу. Планування й дизайн тренінгу міжособистісного спілкування, організація роботи тренінгової групи. Оцінка ефективності тренінгу. Форми роботи під час тренінгу (групові дискусії, міні-лекції, рольові й ділові ігри, вправи та ін.). Розробка і захист проектів соціально-психологічного тренінгу.

Тема 8. Інформаційно-психологічна безпека учасників комунікації.

Зміст. Особливості психологічного впливу в процесі комунікації. Види впливу (за О.Сидоренко). Способи протистояння деструктивному впливу. Дезінформація. Ключові принципи інформаційної грамотності (за Дж.Падженте). Технології оцінки достовірності повідомлень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Комунікація в діяльності психолога. Технології ефективної комунікації.												
Тема 1. Комунікація і комунікативна компетентність в професійній діяльності психолога	6	2				4	8	2				6
Тема 2. Засоби комунікації: класифікація, характеристика	12	2	2			8	10	2				8
Тема 3. Міжособистісне сприймання і декодування інформації в процесі комунікації	10	2	2			6	12	2				10
Тема 4. Технологія бесіди й дискусії	14	2	2			10	12					12
Тема 5. Технологія публічної комунікації	16	2	4			10	16		2			14
Разом за змістовим модулем 1	58	10	10			38	58	4	4			50
Змістовий модуль 2. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості й групи												
Тема 6. Особистість і група як суб'єкти комунікації.	10		2			8	12					12
Тема 7. Активні методи соціально-психологічного навчання	16	2	4			10	16		2			14
Тема 8. Інформаційно-психологічна безпека учасників комунікації.	6		2			4	4					4
Разом за змістовим модулем 2	32	2	8			22	32		2			30
Усього годин	90	12	18			60	90	4	6			80

5. Теми семінарських занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Комунікація в діяльності психолога. Технології ефективної комунікації.		
1	Засоби комунікації: класифікація, характеристика	2
2	Міжособистісне сприймання і декодування інформації в процесі комунікації	2
3	Технологія бесіди й дискусії	2
4-5	Технологія публічної комунікації	4
Змістовий модуль 2. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості й групи		
6	Особистість і група як суб'єкти комунікації.	2
7-8	Активні методи соціально-психологічного навчання	4
9	Інформаційно-психологічна безпека учасників комунікації.	2

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Комунікація в діяльності психолога. Технології ефективної комунікації.		
1	Міжособистісне сприймання і декодування інформації в процесі комунікації	2
2	Технологія публічної комунікації	2
Змістовий модуль 2. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості й групи		
3	Активні методи соціально-психологічного навчання	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

8. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Комунікація в діяльності психолога. Технології ефективної комунікації.		
1	<p>Тема 1. Комунікація і комунікативна компетентність в професійній діяльності психолога</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <p>Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. 104 с.25-33.</p> <p>Шевцова Т. С., Лёвкін В. Е. Основы профессионального общения психолога: учебное пособие. Тюмень: Издательство Тюменского государственного университета, 2014. 280 с. С. 6-8, 21-24, 99-103. http://tmnlib.ru:82/upload/books/PPS/Shevtsova-Levkin_87-87(1)-profobscheniya-2014.pdf</p>	4
2	<p>Тема 2. Засоби комунікації: класифікація, характеристика</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ковалинська І. В. Невербальна комунікація. К. : Вид-во «Освіта України», 2014. 289 с. С.11-22. http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4631/1/I_Kovalynska_NC_GL.pdf- Пиз А. Язык телодвижений. М., 2000.- Ключева, Н. В. Этика и профессиональное общение психолога-консультанта: метод. указания / Н. В. Ключева, Н. С. Головчанова; Яросл. гос. ун-т им. П. Г. Демидова. Ярославль: ЯрГУ, 2012. 52с. С.11-16, 46-47. http://www.lib.uniyar.ac.ru/edocs/iuni/20120502.pdf	8
3	<p>Тема 3. Міжособистісне сприймання і декодування інформації в процесі комунікації</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none">-Атватер І. Я Вас слухаю: Советы руководителю, как правильно слушать собеседника. М.: Книга по требованию, 2013. 110 с.-Вітюк Н.Р. Психологія конфлікту в таблицях і схемах : навчальний посібник. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2014. 172 с. С.20-21. <p>Презентації. Особливості декодування вербальної і невербальної інформації. Когнітивні викривлення в процесі комунікації.</p>	6

4	<p>Тема 4. Технологія бесіди й дискусії Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008. Види запитань для проведення бесіди. http://www.info-library.com.ua/books-text-8437.html - Шевцова Т. С., Лёвкин В. Е. Основы профессионального общения психолога: учебное пособие. Тюмень: Издательство Тюменского государственного университета, 2014. 280 с. С. 9-12. http://tmnlib.ru:82/upload/books/PPS/Shevtsova-Levkin_87-87(1)-profobscheniya-2014.pdf - Мищич П. Аргументация: цели, условия, приемы // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. СПб., 2001. С.367-395. - Шешов А. Психология спора. Виды и принципы полемического взаимодействия. URL: http://psyfactor.org/lib/dispute1.htm (http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=resource&action=ReviewResourceContent&id_r=12299&id_cat=208&id_cou=4787) <p>Аналіз дискусії (за схемою)</p>	10
5	<p>Тема 5. Технологія публічної комунікації Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Культура пластичного екранного образу // Майстерність телевізійного ведучого : [навч. посіб.] / Г. О. Десятник, С. М. Полешко; Київ. міжнар. ун-т. К. : Вид-во КиМУ, 2012. 168 с. https://pidru4niki.com/91341/zhurnalistika/kultura_plastichnogo_ekrannogo_obrazu#43 - Льюис Д. Тренинг эффективного общения. М., 2002. С.170-199. - Трейси Бр. Мастерство публичного выступления . URL:Режим доступа: http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm - Чернова Г. Р., Слотина Т. В. Психология общения: Учебное пособие. СПб.: Питер, 2012. 240 с. С. 105-137. <p>Аналіз публічного виступу за заданою схемою. Підготовка до публічного виступу.</p>	10
Змістовий модуль 2. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості й групи		
6	<p>Тема 6. Особистість і група як суб'єкти комунікації. Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008. (http://www.info-library.com.ua/books-text-8431.html) - Дж. Грэй. Мужчины – с Марса, женщины – с Венеры // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой 	8

	<p>и В.М.Погольши. СПб., 2001. С.477-512.</p> <p>- Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений. СПб.: Питер, 2011. 576 с. С.170-178. URL: https://bookap.info/othosheniy/ilin_psihologiya_obscheniya_i_me_zhlichnostnyh_otnosheniy/gl60.shtm</p> <p>Розробка програми розвитку комунікативних здібностей особистості.</p>	
7	<p>Тема 7. Активні методи соціально-психологічного навчання</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <p>- Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. 104 с.С. 57-64.</p> <p>- Джонсон Д. Соціальна психологія: Тренінг міжособистісного спілкування. К., 2003. С.8023, 95-121.</p> <p>- Мілютіна К.Л. Теорія і практика психологічного тренінгу. К.:МАУП, 2004. С.40-53, 104-108.</p> <p>Розробка проектів соціально-психологічного тренінгу.</p>	10
8	<p>Тема 8. Інформаційно-психологічна безпека учасників комунікації.</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <p>Сидоренко Е.В. Личностное влияние и противостояние чужому влиянию // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. СПб., 2001. С.99-111.</p> <p>Гілмор Д. Mediactive.. Запоріжжя: Interlink Academy for International Dialog and Journalism, Institute for Society and Communication, 2017. 213 с. С.119-133.</p>	4

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Комунікація в діяльності психолога. Технології ефективної комунікації.		
1	<p>Тема 1. Комунікація і комунікативна компетентність в професійній діяльності психолога</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <p>Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. 104 с.25-33.</p> <p>Шевцова Т. С., Лёвкин В. Е. Основы профессионального общения психолога: учебное пособие. Тюмень: Издательство Тюменского</p>	6

	<p>государственного университета, 2014. 280 с. С. 6-8, 21-24, 99-103. http://tmnlib.ru:82/upload/books/PPS/Shevtsova-Levkin_87-87(1)-profobscheniya-2014.pdf</p> <p>Клюева, Н. В. Этика и профессиональное общение психолога-консультанта: метод. указания / Н. В. Клюева, Н. С. Головчанова; Яросл. гос. ун-т им. П. Г. Демидова. Ярославль: ЯрГУ, 2012. 52с. С.4-11. http://www.lib.uniyar.ac.ru/edocs/iuni/20120502.pdf</p>	
2	<p>Тема 2. Засоби комунікації: класифікація, характеристика Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ковалинська І. В. Невербальна комунікація. К. : Вид-во «Освіта України», 2014. 289 с. С.11-22. http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4631/1/I_Kovalynska_NC_GI.pdf - Пиз А. Язык телодвижений. М., 2000. - Клюева, Н. В. Этика и профессиональное общение психолога-консультанта: метод. указания / Н. В. Клюева, Н. С. Головчанова; Яросл. гос. ун-т им. П. Г. Демидова. Ярославль: ЯрГУ, 2012. 52с. С.11-16, 46-47. http://www.lib.uniyar.ac.ru/edocs/iuni/20120502.pdf 	8
3	<p>Тема 3. Міжособистісне сприймання і декодування інформації в процесі комунікації Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Атватер И. Я Вас слушаю: Советы руководителю, как правильно слушать собеседника. М.: Книга по требованию, 2013. 110 с. -Вітюк Н.Р. Психологія конфлікту в таблицях і схемах : навчальний посібник. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2014. 172 с. С.20-21. -Фельсер Г. Шесть признаков для симпатии. URL: http://psyfactor.org/lib/sympathy2.htm <p>Презентації. Особливості декодування вербальної і невербальної інформації. Когнітивні деформації в процесі комунікації. Самостійне опрацювання матеріалів лекції в системі дистанційного навчання</p>	10
4	<p>Тема 4. Технологія бесіди й дискусії Опрацювання літератури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008. Види запитань для проведення бесіди. http://www.info-library.com.ua/books-text- 	12

	<p>8437.html</p> <p>- Шевцова Т. С., Лёвкин В. Е. Основы профессионального общения психолога: учебное пособие. Тюмень: Издательство Тюменского государственного университета, 2014. 280 с. С. 9-12.</p> <p>http://tmnlib.ru:82/upload/books/PPS/Shevtsova-Levkin_87-87(1)-profobscheniya-2014.pdf</p> <p>- Мищич П. Аргументация: цели, условия, приемы // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. СПб., 2001. С.367-395.</p> <p>- Шешов А. Психология спора. Виды и принципы полемического взаимодействия. URL: http://psyfactor.org/lib/dispute1.htm (http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=resource&action=ReviewResourceContent&id_r=12299&id_cat=208&id_cou=4787)</p> <p>Правила спора: поведение и позиции. URL: http://psyfactor.org/lib/dispute2.htm</p> <p>Самостійне опрацювання матеріалів лекції в системі дистанційного навчання</p>	
5	<p>Тема 5. Технологія публічної комунікації</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <p>- Культура пластичного екранного образу //Майстерність телевізійного ведучого : [навч. посіб.] / Г. О. Десятник, С. М. Полешко; Київ. міжнар. ун-т. К. : Вид-во КиМУ, 2012. 168 с. https://pidru4niki.com/91341/zhurnalistika/kultura_plastichnogo_ekrannogo_obrazu#43</p> <p>- Льюис Д. Тренинг эффективного общения. М., 2002. С.170-199.</p> <p>- Трейси Бр. Мастерство публичного выступления . URL:Режим доступа: http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm</p> <p>- Чернова Г. Р., Слотина Т. В. Психология общения: Учебное пособие. СПб.: Питер, 2012. 240 с. С. 105-137.</p> <p>10 помилок оратора-початківця. http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=resource&action=ReviewResourceContent&id_r=12304&id_cat=208&id_cou=4787</p> <p>Аналіз публічного виступу або дискусії за заданою схемою.</p> <p>Підготовка до публічного виступу.</p> <p>Самостійне опрацювання матеріалів лекції в системі дистанційного навчання</p>	14
Змістовий модуль 2. Технології розвитку комунікативного потенціалу особистості й групи		
6	<p>Тема 6. Особистість і група як суб'єкти комунікації.</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <p>- Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008. (http://www.info-library.com.ua/books-text-8431.html)</p>	12

	<p>- Дж. Грэй. Мужчины – с Марса, женщины – с Венеры // Межличностное общение / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. СПб., 2001. С.477-512.</p> <p>- Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений. СПб.: Питер, 2011. 576 с. С.131-145, 170-191 .URL: https://bookap.info/othosheniy/ilin_psihologiya_obscheniya_i_me_zhlichnostnyh_otnosheniy/gl60.shtm</p> <p>Розробка програми розвитку комунікативних здібностей особистості.</p> <p>Самостійна підготовка окремих питань теми.</p>	
7	<p>Тема 7. Активні методи соціально-психологічного навчання</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <p>- Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. 104 с.С. 57-64.</p> <p>- Сидоренко Е. В. Тренінг комунікативної компетентності в деловому взаємодії. СПб.: Речь, 2008. 208 с. С.23-51.</p> <p>- Джонсон Д. Соціальна психологія: Тренінг міжособистісного спілкування. К., 2003. С.80-95, 95-121..</p> <p>- Мілютіна К.Л. Теорія і практика психологічного тренінгу. К.: МАУП, 2004. С.40-53, 104-108.</p> <p>Розробка проектів соціально-психологічного тренінгу.</p>	14
8	<p>Тема 8. Інформаційно-психологічна безпека учасників комунікації.</p> <p>Опрацювання літератури:</p> <p>Сидоренко Е.В. Личностное влияние и противостояние чужому влиянию // Психология влияния / Сост. А.В.Морозов. СПб., 2001. С.99-111.</p> <p>Гілмор Д. Mediactive.. Запоріжжя: Interlink Academy for International Dialog and Journalism, Institute for Society and Communication, 2017. 213 с. С.119-133.</p>	4

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом проведення індивідуальної роботи зі студентами з даної дисципліни не передбачено.

10. Методи навчання

З метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання: репродуктивний, пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладання, частково-пошуковий, дослідницький.

11. Методи контролю

У процесі вивчення студентами дисципліни застосовуються такі методи контролю знань, вмінь і навичок: поточний і підсумковий. Форми оцінювання: усне і письмове опитування, тестування, виконання контрольної роботи, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль.

В основу системи оцінювання знань, умінь і навичок студентів з дисципліни «Технології розвитку комунікативної компетентності» закладено такі критерії:

1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни;

2) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації по навчальній дисципліні та вміння його вербалізувати, диференціювати, систематизувати;

3) рівень сформованості умінь та навичок, здатність застосовувати здобуті знання на практиці;

4) вміння виявляти творчий підхід у вирішенні теоретичних і практичних задач.

Шкала оцінювання усних відповідей студентів на семінарських заняттях:

оцінка «відмінно» ставиться, якщо студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, високий рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, вміння творчо мислити, приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки;

оцінка «добре» ставиться, якщо студент демонструє достатній рівень знань навчального матеріалу, загалом, дає правильні відповіді на поставлені питання, однак у деяких випадках нечітко їх формулює, допускає окремі несуттєві помилки та неточності, має сформовані вміння та навички щодо аналізу й вирішення поставлених практичних задач, однак при цьому не виявляє самостійність;

оцінка «задовільно» – студент загалом володіє навчальним матеріалом, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для вирішення поставлених задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та встановлює причинно-наслідкові зв'язки;

оцінка «незадовільно» ставиться за відсутність у студента знань щодо головних проблем навчального курсу, якщо він неправильно розуміє і, відповідно, неправильно трактує смисл інформації по навчальній дисципліні, у нього не сформовані вміння й навички застосувати набуті знання для самостійного аналізу й вирішення конкретних завдань.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ З КУРСУ

„Технології розвитку комунікативної компетентності”

1. Комунікація в контексті основних видів професійної діяльності психолога.
2. Складові комунікативної компетентності особистості.
3. Критерії комунікативної компетентності.

4. Характеристика спілкування як комунікативного процесу.
5. Аксиоми комунікації. Ситуативні та особистісні чинники спілкування.
6. Засоби комунікації: характеристика, класифікація.
7. Вербальні засоби комунікації. Основні характеристики і види мовлення.
8. Характеристика невербальних засобів комунікації, класифікація.
9. Інтерпретація невербальних засобів комунікації.
10. Проблема міжособистісного сприймання. Механізми та ефекти міжособистісного сприймання.
11. Когнітивні викривлення в процесі сприймання повідомлення.
12. Сприймання та інтерпретація тексту. Конотація та денотація.
13. Роль навичок активного слухання в професійній діяльності психолога. Типові помилки слухання.
14. Техніки активного слухання.
15. Бесіда як форма спілкування. Види та функції бесід в професійній комунікації психолога.
16. Види запитань. Техніки постановки запитань.
17. Дискусія як форма професійного спілкування: характеристика, види дискусій.
18. Побудова аргументації. Тактики і стратегії взаємодії.
19. Публічний виступ як форма комунікації: характеристика, види, канали комунікації.
20. Структура публічного виступу.
21. Контакт із аудиторією, прийоми привернення і утримання уваги аудиторії. Стили самопрезентації.
22. Відповіді на запитання аудиторії.
23. Сновні маркери ставлення аудиторії до комунікатора.
24. Специфіка діяльності психолога онлайн. Особливості опосередкованої комунікації.
25. Комунікативні характеристики особистості. Мотивація спілкування.
26. Комунікативні характеристики малої соціальної групи.
27. Комунікативні бар'єри, особливості їх виникнення і подолання.
28. Психологічний тренінг як метод розвитку комунікативного потенціалу особистості та групи. Принципи роботи групи під час тренінгу.
29. Планування й дизайн тренінгу міжособистісного спілкування, організація роботи тренінгової групи.
30. Особливості психологічного впливу в процесі комунікації. Види впливу (за О.Сидоренко).
31. Способи протистояння деструктивному впливу.
32. Інформація та дезінформація. Технології оцінки достовірності повідомлень.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

В результаті засвоєння дисципліни студент може набрати максимально 100 балів.

Модуль 1										Модуль 2 ІНДЗ	Залік	Сума	
Навчальна (аудиторна) робота													
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	сума	T6	T7	T8	сума				
Робота на семінарських заняттях (усні відповіді) – 10 Тести -15 Самостійна робота - 30					55	Робота на семінарських заняттях (усні відповіді) – 10 Тести – 5 Самостійна робота – 20 Контрольна робота – 10					45		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
80 – 89	B	
70 – 79	C	
60 – 69	D	
50 – 59	E	
26 – 49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання заліку
0-25	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення:

- робоча програма навчальної дисципліни;
- силабус;
- опорні конспекти лекцій;
- плани семінарських занять;
- методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи студентів;
- відеоматеріали;
- електронні хрестоматії в системі дистанційного навчання;
- тести в системі дистанційного навчання.

14. Рекомендована література

Базова література:

1. Вацлавик П., Бивии Д., Джексон Д. Прагматика человеческих коммуникаций: Изучение паттернов, патологий и парадоксов взаимодействия. М.: Апрель-Пресс, Изд-во ЭКСМО Пресс, 2000. 320 с.
2. Вердербер Р., Вердербер К. Психология общения. СПб.: ПРАЙМ_ЕВРОЗНАК, 2003. 320с.
3. Вітюк Н.Р. Психологія конфлікту в таблицях і схемах : навчальний посібник. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2014. 172 с.
4. Вітюк Н.Р. Психологія професійної комунікації: навчально-методичний посібник для проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. 104 с.
5. Герасимов И. Метафоры, трюизмы – методы быстрого убеждения. URL: <http://psyfactor.org/lib/persuasion.htm>
6. Гілмор Д. Mediactive. [Пер. з англ. О. Головка, журналіст-редактор Тетяна Рогова]. Запоріжжя: Interlink Academy for International Dialog and Journalism, Institute for Society and Communication, 2017. 213 с. С.119-133.
7. Джонсон Д. Соціальна психологія: Тренінг міжособистісного спілкування. К., 2003.
8. Кайдалова Л.В., Пляка Л. Г. Психологія спілкування: Навчальний посібник. Х. : НФаУ, 2011. 132 с.
9. Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений. СПб.: Питер, 2011. 576 с.
10. Куницына В. Н., Казаринова Н. В., Погольша В. М. Межличностное общение. СПб.: Питер, 2001. 544 с.
11. Льюис Д. Тренинг эффективного общения. – М., 2002.
12. Кинан К. Эффективное общение. М.: Эксмо, 2006.
13. Мілютіна К.Л. Теорія і практика психологічного тренінгу. К.:МАУП, 2004.192 с.
14. Панфилова А. П. Психология общения : учебник для студ. учреждений сред. проф. образования. М. : Издательский центр «Академия», 2013. 368 с.
15. Сидоренко Е. В. Тренинг коммуникативной компетентности в деловом взаимодействии. СПб.: Речь, 2008. 208 с
16. Чернова Г. Р., Слотина Т. В. Психология общения: Учебное пособие. СПб.: Питер, 2012. 240 с.

17. Допоміжна література:

18. Винокур В. А. Уловки в споре. СПб.: Речь, 2005.
19. Межличностное общение. Хрестоматия / Сост. и общ. ред. Н.В.Казариновой и В.М.Погольши. СПб. : Питер, 2001.
20. Майстерність телевізійного ведучого : [навч. посіб.] / Г. О. Десятник, С. М. Полешко; Київ. міжнар. ун-т. К. : Вид-во КиМУ, 2012. 168 с.
21. Пиз А. Язык телодвижений. М., 2012.
22. Фетискин Н.П., Козлов В.В., Мануйлов Г.М. Социально-психологическая

диагностика развития личности и малых групп. – М. Изд-во Института Психотерапии. 2002. 339 с.С.86-121.

23.Шейнов В.П. Искусство убеждать. М., 2011.

24.Щекин Г.В. Как читать людей по их внешнему облику. К., 1992.

25.Інформаційні ресурси

26.Аппс Дж. Чтобы слушали и слышали! Влияние вашего голоса. М.: Питер, 2011. URL: <http://psyfactor.org/lib/apps2.htm>

27.Изард К.Э. Психология эмоций // <http://www.myword.ru>

28.Ильин Е. П. Психология общения и межличностных отношений. URL: https://bookap.info/othosheniy/ilin_psihologiya_obshcheniya_i_mezhlichnostnyh_otnosheniy/

29.Лолейн Г. Как запомнить речь для выступления выступлений. URL: <http://psyfactor.org/lib/rech.htm>

30.Мамонтов С. Как критиковать эффективно. Правила конструктивной критики. URL: <http://psyfactor.org/lib/criticism3.htm>

31.Правила спора: поведение и позиции. URL: <http://psyfactor.org/lib/dispute2.htm>

32.Трейси Бр. Как избавиться от страха публичных выступлений. URL: <http://psyfactor.org/lib/publichnoe-vystuplenie.htm>

33.Устинов Д. Постановка на публике. URL: <http://psyfactor.org/lib/ustinov1.htm>

34.Філоненко М.М. Психологія спілкування// http://pidruchniki.ws/00000000/psihologiya/psihologiya_spilkuvannya_-_filonenko_mm